

"Biennials today should not operate as peddlers of globalized knowledge or promote a radial model. Biennials should make evident the political relations that sustain them, specifically those interests motivated by the agendas of cities they carry the names of. Biennials should retain arms length distance from the hyper-active art market. If the Biennials were —from Venice onwards— interested in moving a place into a proposal with means that are much more economic than operating a full-time institution of scale, they have become over the time institutionalized, referential, sluggish and globally competitive with each other. These are the ones to be dissolved."

1980'ler önceden tahmin edilemeyecek boyutlarda bir krize şahit oldu. Avrupa'da 1989'da gelişen dönüşümler bir anlamda bu büyük değişimin olgunlaşmasını gösterdi. Yazar Thomas McEvilley'nin dediği gibi "Batı kültürü 1990'lara girerken, henüz çok yeni de olsa, yeni bir tarih tanımı arıyor. Bu tarih tanımı, hiyerarşik olmayacağı, merkez ve periferi fikirleri doğrultusunda düşünmeyecek. Modernizmin özünde yatan çizgisel Avrupa merkezci modeli ortadan kaldırarak onu dünyasal bir uygarlıkla değiştirecek."

Bu çerçeve içinde 3. Uluslararası İstanbul Bienali'nin kapsayıcı teması kültürel farklılıktır.

"Kültürel Farklılık"dan anlaşılan, coğrafi, etnik ve cinsel kökenler, cinsel seçim ve benzer kriterlerin ayrıaklılığı olduğu kadar, belli bir sanat eserinin üretiltiği farklılıklardır. Bir diğer deyişle, kültürel farklılaşmanın iyiden iyiye ortaya çıkartılması bu serginin tek ilgi alanı değildir. Hepimiz aynı dünyadayız ama onunla yaşama biçimlerimiz farklı. Bu anlamda, kültürel farklılık hemen anlaşılmayan, ya da dile dökülemeyen bir "ekstra, bir diğer öğe" olarak da düşünülebilir.

Istanbul, günümüze dek gelen tarihi örgüsüyle, farklı kültür ve yapılmalara her zaman ev sahipliği etmiştir. Coğrafi konumuyla da, doğu ile batı, kuzey ile güney arasında bir "ara", bir "eşik" olma konumundadır. Orhan Pamuk'un romanı Kara Kitap'ın bir bölümünde görüldüğü gibi, Boğaziçi tüm bu tarihleri içen ve içeren, yokeden, ancak kapsayan derin bir tüneldir. Dolayısıyla İstanbul, kültürel farklılığın, belki her kentten önce gelen ev sahibidir.

Bu kez Bienal'e katılacak sanatçıların kültürel farklılığı irdelemelerinin yanısıra, günümüzün nabzını tutmaları ve mümkün olduğu kadar genç olmaları ve gelecek vaat etmeleri ön plana çıkartıldı.

Bienal'de sergilenecek işler resim, heykel, enstelasyon ve video sanatından oluşmaktadır.

BİENAL NEREDE OLACAK

3. Uluslararası İstanbul Bienali 16 Ekim-30 Kasım 1992 tarihleri arasında "Büyük ehir Belediyesi Nejat Eczacıbaşı Sanat Müzesi" adını alan eski Feshane binasında gerçekleştirilecek ve Müze'nin açılış onuru İstanbul Bienali'nin olacaktır.

Bienal bu kez tek bir çatı altında toplanacak ve İstanbul'un diğer sergi alanları Bienal dışı değişik sergilerin yapılabilmesi için kullanıma açık kalacaktır.

Bir tekstil fabrikası olarak kurulan ve 8000 m²'lik bir alanı kapsayan bu 19. yüzyıl yapısı, bundan böyle sanat üreten bir niteliğe kavuşacaktır. Yapının restorasyon projesi, Musée d'Orsay ve Pompidou Sanat Merkezi'ndeki Modern Sanat Müzesi'nin mimarı olan Gae Aulenti tarafından gerçekleştirilmektedir. Bienal'in açılışına yurt dışından uluslararası düzeyde tanınan yazar, eleştirmen, müzeci, galerici, koleksiyoncu ve küratörler davet edilecektir.

3. ULUSLARARASI İSTANBUL BİENALİ'NE KATILAN ÖLKELER VE SANATÇILAR

1. A.B.D.

Kuratör : Patricio Chavez

(Centro Cultural de la Raza, San Diego)

Sanatçılar: David Avalos & Deborah Small, Amalia Mesa-Bains,

Richard Lou & Robert Sanchez, Hulleah Tsinhajinnie

2. AVUSTURYA

Kuratör : Rainer Fuchs

(Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig, Viyana)

Sanatçılar: Matta Wagnest, Richard Höck, Manfred Erjautz, Heimo

Zobernig

3. BELÇİKA

Kuratör : Willy Van der Bussche

Sanatçı : Jan Fabre

4. BULGARIstan

Kuratör : Luchezar Boyadjiev

Sanatçılar: Lyuben Kostov, Nedko Solakov, Georgi Rouzhev

5. FRansa

Kuratör : Guy Tosatto

(Musée d'Art Contemporain, Nîmes)

Sanatçılar: Christian Boltanski, Jean Michel Othoniel, Absalon

6. HOLLANDA

Kuratör : Paul Donker Duyvis

(Netherlands Fine Arts Office, Den Haag)

Sanatçılar: Seymour Likely, Willem Sanders, Sonja Oudendijk

Joseph Semah

7. İNGİLTERE

Kuratör : Brett Rogers

(British Council Visual Arts Department, London)

Sanatçılar: Damien Hirst, Hannah Colins

8. İSPANYA

Kuratör : María José Salazar

(Centro de Arte Reina Sofía, Madrid)

Sanatçılar: Dario Alvarez Basso, Darya von Berner, Juan Usle

Sergi Aguilar, Txomin Badiola, Francisco L. Quintanilla

9. İSRAİL

Kuratör : Galia Bar Or

(Mishkan Le'Omanut Museum of Art, Ein Harod)

Sanatçılar: Daniel Sack, Netta Ziv, Tzvika Kantor, Atzmon Ganor, Pinchas Cohen-Gan

10. İTALYA

Kuratör : Pier Giovanni Castagnoli

Sanatçı : Franco Guerzoni, Nunzio, Domenico Bianchi, Stefano Arienti, Sergio Fermariello, Alberto Garutti,

11. KANADA

Kuratör : Bruce Ferguson

Sanatçılar: Eleanor Bond, Colin Campbell, Shauna Dempsey, Jana Sterbak, Joanne Tod, Jin-me Yoon, Catherine Collins

12. POLONYA

Kuratör : Anda Rottenberg

Sanatçılar: Mikolaj Smoczyński, Zuzanna Baranowska, Mariusz Kruk

13. ROMANYA

Kuratör : Calin Dan

Sanatçılar: Grup subREAL (Calin Dan, Josif Kiraly, Dan Mihaltianu)

14. RUSYA

Kuratör : Victor Misiano

(Contemporary Art Center, Moskova)

Sanatçılar: Jurii Albert; "BOLI"(Farid Bogdalov, Giorgi Litichevskii); Andrei Filippov; Dmitri Gutoff; Vladimir Kuprianov; Jurii Leiderman; "Revolutionary Carrier" (Anatoli Osmolovski, Vasili Shugalei, Nikolai Khalesin, Dimitri Pimenov; Georgi Ostritzov; Sergei Shutov & Juri Avvakumov; Konstantin Zvezdochetov; Igor Kaminnik & Vadim Fishkin & Andei Shiolokov

15. TÜRKİYE

Kuratör : Vasif Kortun

Sanatçılar: Selim Birsel, Gülsün Karamustafa, Hakan Onur, Hale Tenger,
Canan Tolon

UZUN YAZILAR

McEvilley, Thomas, "Third World Biennials," Artforum, November, 1993

McFadden Sarah, "Report from Istanbul: Bosphorus Dialogues", Art in America, June 1993

Cravagna Christian, Kunstforum, February, 1993

Baere Bart De, "Het Centrum Verplaast" Metropolis M, February 1993.

Dannatt Adrian, "Turkish Biennial" Flash Art Jan-Feb, 1993 (U.S.A. - Italy)

Stein Judith, "Putting Istanbul on the map of the art world, Philadelphia Inquirer, 30.12.1992

Stein Judith, "Third International Istanbul Biennial" Artworld Europe, 3/1, Nov-Dec 1992

Levin Kim, "Significant Others in Istanbul" Village Voice, December 1, 1992

Vogel Sabine, "Nippes, Alltagshorror, Mrypten Posen", Frankfurter Allgemeine, 11.11.1992

Kravagna Christian, "Ein Bilderstreit Am Bosphorus", Standard, 28.10.1992,

Jurkovic Harold, "Istanbuler Biennale: Moderne am Bosphorus", Neue Zeit Graz, 01.11.1992

Freudenheim Susan, "Centro's Show Loses USIA Help", Los Angeles Times: San Diego

County19.10.1992

Forgotten for over half a century among the industrial plants along the Golden Horn, the Feshane has reemerged from obscurity. The decision to clean the coast from all the industrial plants, almost inadvertently, resurrected the Feshane, whose main workshop was the only building allowed to stand by the sea in the district.

Since an alternative exhibition organized in 1989 by a group of artists in the decrepit building, Feshane became a major source of attraction for fashion shoots, concerts and big parties.

Since 1990, a steering committee for the creation of a contemporary art museum in Istanbul organized by the Municipality of Istanbul and Turkey's leading sponsors, architects and people in the arts, could not help but discuss the possibility of restoring the Feshane and using it as a Museum.

Megalopol is the mighty and great city. Megapol is merely an administrative model which tries at times to communicate and at others to confiscate the tumultuous destructive modes of existence. The former is a spiritual description, the latter merely a model. Megalopol does not rest on a continuum, nor is it an evolutionary passage from the metropolitan model.

Yes it has a history, but is not the immediate history of a continuum nor a history of evolutionary progress. It appears suddenly, it breaks out, presents a rupture. The town is ready for the megalopolis, but its immediate history may not. But is not here and already ready, It's leap from its ancient days, suddenly. A leap from the town of parasitic port town of intersestions, from the town of=on the silk route, from a town which had suddenly closed the doors upon itself and began to produce perhaps suddenly for the first time on an accelerated scale.

Megalopol is a rupture too from early city models, its mode of thinking is the middle ages, klanization of the city, its incessant of its undergrounds and different languages, its transgressive existances, its own subtern cultures.

Megalopol does not appreciate civic will.

It has no physical borders, it is interconnected with invisible cables to a globe all close to there. It spirals through other histories towards its own. Because it accepts no borders, it is megalopolis, it is mania is a hysterical unconscious, its irrationality because airwaves. Some prefer metapol, but metapol is only a city that is conscious of itself, a city that mediates on itself. Near history is merely a dej vu for the metapol thought. But megalopolis is a dej vu but also a jamais-vu.

Megalopol has no center and knows no center, only sites of noise and silence,. Its center is the periphery, its periphery, the center. City nomadism, daily circulation weave this areas.

There, the cultures are not merely culinary. No room for circulation here for local kitchens and souvenir shops. The megalopolis is not a store front, not a Paris. Cultures do not give themselves up to others' tourism. They do not leave room for simulation. Different areas of exchange there are, areas of daily crime and transgression. It is a crime because it rapes regularized economic exchange, because the exchange is an operation in cheap copies of labels, and that of the outright illegal. Cultural exchange of things.

Megalopolis is the arrested history of Istanbul. Situated between the north and the south, and severing east from west, Istanbul is both a port and a road. It is the threshold. It may not even be a place because it is in between, it is the in-between. Istanbul fails to come up with a direction, with a geography. Where does its east begin and west end? Being suddenly free of a cartography of directional politics, having so easily done away with geography it fails to map out a site. It is not the center, because it does not revere centers --being a center for too long and having suddenly lost it, it is decadent and hedonistic-- it is just there, in the middle. Nobody is from it, and all are. Because those who once laid claim to being a citizen, having lost their time, space and demography, had to give it up